

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
11.08.2011.

Vidzemes plānošanas reģions pirmais izstrādā reģiona ilgtermiņa attīstības scenārijus

Vidzemes plānošanas reģions sadarbībā ar darba grupu no Vidzemes Augstskolas (ViA) izstrādājis Vidzemes ilgtermiņa attīstības scenārijus. Scenāriju mērķis ir noteikt dažādus iespējamus Vidzemes plānošanas reģiona attīstības virzienus līdz 2030. gadam. Scenāriju izstrādes gaitā tika analizēta dažādu virzītājspēku un šodienas rīcības ietekme uz reģiona attīstību tālākā nākotnē un noteikti nozīmīgākie nākotnes izaicinājumi un iespējas.

Rezultātā izveidoti deviņi *tematiskie scenāriji*, kas aptver reģiona attīstībai aktuālākās jomas: *demogrāfija, ekonomika, klimata izmaiņas, enerģija, transports un infrastruktūra, lauku attīstība, sabiedrības sociālo un kultūras vērtību izmaiņas, pārvaldība un vietu pievilcība*. Balstoties uz šiem scenārijiem, izveidoti četri *integrētie scenāriji*, kas modelē dažādu iespējamo rīcību sekas.

Status-quo scenārijā Vidzemē turpinās esošās attīstības tendences, jo nenotiek aktīva iejaukšanās pastāvošajā situācijā. Šajā scenārijā, izmantojot reģiona saukļa metaforu, Vidzemē ceļš ved augšup, bet gājēji ir tādi paši. *Konkurences* scenārijā valda sāncensības princips. Vidzemes ceļš ved augšup tikai spēcīgākajiem. Tāpēc reģionā palielinās sociālās un teritoriālās atšķirības. *Kohēzijas* scenārijā Vidzemes attīstība notiek lēnāk, jo atbalstu saņem arī mazāk attīstītās teritorijas un nozares. Vidzemes ceļš ved augšup, pavelkot kalnā arī vājākos. *Optimālais* scenārijs apvieno pozitīvās kohēzijas un konkurences iezīmes. Šajā scenārijā vidzemnieki vairāk sadarbojas, specializējas un tiecas pēc zināšanām. Palielinās Vidzemes izturība pret ārējo faktoru negatīvo ietekmi. Vidzemes ceļš ved augšup, un pa to iet visi kopā.

Scenāriju izstrādes darba grupas pētniece ViA tūrisma organizācijas un vadības programmas direktore **Inese Ebele** norāda, ka scenāriji ir kā „ceļa karte”, kas parāda dažādus iespējamus virzienus, bet ļauj vidzemniekiem pašiem izvēlēties sev vēlamo attīstības ceļu. Ņemot vērā atšķirības starp dažādām Vidzemes vietām un sociālajām grupām, scenāriji nav veidoti pēc principa „labais vai sliktais.” Visiem scenārijiem ir savas pozitīvās un negatīvās puses – ieguvēji un zaudētāji. Taču scenāriji veidoti, lai veicinātu dažādu sabiedrības grupu vienošanos par vēlamajiem un iespējamajiem vietu attīstības virzieniem.

Balstoties uz optimālo Vidzemes attīstības scenāriju, izstrādāti priekšlikumi Vidzemes plānošanas reģiona un pašvaldību attīstības politikai. Apzinoties politiskās vides nenoteiktību, scenāriju ieteikumi veidoti tā, lai tie būtu spēkā neatkarīgi no vēlēšanu iznākumiem un politiskajām kaislībām. Scenāriju izstrādes darba grupas vadītājs **Dr.sc.pol. Visvaldis Valtenbergs** norāda, ka līdz ar pašvaldību vai Saeimas vēlēšanām var mainīties Vidzemes kartes krāsas, taču koordinātas uz kartes paliks nemainīgas: „Iespējams, ka mainīsies lēmumu pieņēmēji un viņu prioritātes, bet krasi nemainīsies vispārīgās vides,

cilvēka, ekonomikas un sociālo procesu kopsakarības. Viens no mūsu uzdevumiem bija atgādināt par šīm kopsakarībām.”

Darbs pie scenāriju izveides tika veikts Vidzemes plānošanas reģiona projekta “Lauku reģiona pievilcīga tēla veidošana” („*Trans In Form*”) ietvaros. Jāuzsver, ka šādi visaptveroši scenāriji kādam reģionam Latvijā izstrādāti pirmo reizi.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs **Nikolajs Stepanovs** uzsver, ka „Nākotnē uz šo scenāriju pamata būtu jārada vienots Vidzemes stratēģiskās attīstības dokuments ar apspriestiem un precīzi definētiem uzdevumiem izvirzīto mērķu sasniegšanai. Scenāriji pielietojami arī kā vadlīnijas Vidzemes pašvaldību attīstības programmu izstrādē.

Vidzemes ilgtermiņu attīstības scenāriju īsais ziņojums un analītiskais ziņojums pieejami Vidzemes plānošanas reģiona mājas lapā, www.vidzeme.lv

Informāciju sagatavoja:

Visvaldis Valtenbergs un Kristaps Ročāns

Vidzemes ilgtermiņu attīstības scenāriju darba grupas dalībnieki

Par projektu “Lauku reģionu pievilcīga tēla veidošana”

Projekts “**Lauku reģionu pievilcīga tēla veidošana**” (“Trans in Form”) sācies 2009. rudenī, kad Latvijas, Norvēģijas, Vācijas, Polijas, Lietuvas un Zviedrijas pārstāvji uzsāka darbu pie valstu mazo un vidējo pašvaldību attīstības. Projekta mērķis ir veicināt mazo un vidējo pašvaldību konkurētspēju un ilgtspējīgu attīstību, veidojot tās pievilcīgākas dzīvošanai, darbam un investīcijām.

Kā galvenie projekta pasākumi izvirzīti:

- Veidot reālistiskus, jaunus attīstības scenārijus, balstoties uz ģeogrāfisko, demogrāfisko un sociālekonomisko kritēriju izpēti. Tiks izmantota Norvēģijas pieredze, pielietojot atraktivitātes barometra metodi, vietu konkurētspējas noteikšanai;
- Izstrādāt jaunus investīciju plānus un rekomendācijas, lai veidotu pievilcīgāku dzīves telpu nelielās apdzīvotās vietās, izmantojot dizaina elementus un mūsdienīgas pilsētvides veidošanas piemērus;
- Ar jauniem stāstiem un vēstījumiem reklamēt pašvaldību un reģionu attīstības iespējas, tādējādi piesaistot teritorijai gan investorus, gan jaunus iedzīvotājus;
- Dažādu informatīvo materiālu izveide un jaunas vizuālās identitātes izstrāde;
- Apgūt un ieviest progresīvāko ES valstu pieredzi.

Detalizētāka informācija par projektu “Trans in Form” projekta mājaslapā:
www.tifpro.eu